

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 130/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. B3-30D/1855/2020-118 z 5. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 3 a s čl. 59 ods. 2 ústavy uznesením Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) č. k. B3-30D/1855/2020-118 z 5. novembra 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka podala v októbri 2020 návrh na dodatočné konanie o dedičstve na Okresnom súde Pezinok, ktorý 30. novembra 2020 postúpil vec z dôvodu miestnej nepríslušnosti bývalému Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd uznesením č. k. 30D/1855/2020-45 z 27. decembra 2021 prostredníctvom notára ako súdneho komisára schválil dohodu dedičov a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie o dedičstve vo výške 6,50 eur (IV. výrok) a poplatok za návrh na dodatočné konanie o dedičstve rovnako vo výške 6,50 eur (V. výrok). Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu v časti výroku IV a V odvolanie, na základe ktorého okresný súd vydal 19. augusta 2022 opravné uznesenie, ktorým opravil V. výrok už označeného uznesenia tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť poplatok za návrh na dodatočné konanie o dedičstve

v sume 3 eurá namiesto pôvodných 6,50 eur. Sťažovateľka tento súdny poplatok uhradila 16. septembra 2022.

3. Mestský súd uznesením zo 17. apríla 2025 (v spojení s opravnými uzneseniami z 15. mája 2025 a 11. júna 2025) *ex offi*o zrušil výrok IV a V uznesenia okresného súdu s poukazom na § 12 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Zároveň jej vo výroku II uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie o dedičstve 6,50 eur, vo výroku III uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie návrhu na prejednanie dedičstva k novoobjavenému majetku súdom v minimálnej výške 6,50 eur a vo výroku IV priznal sťažovateľke vrátenie súdneho poplatku v sume 3 eurá, ktorý bol zaplatený na základe nesprávneho (opravného) uznesenia, ktoré vydala notárka. Proti výroku II a III sťažovateľka podala 2. mája 2025 sťažnosť.

4. Napadnutým uznesením mestský súd sťažnosť sťažovateľky zamietol. Mestský súd ozrejmlil, že pôvodné súdne poplatky boli určené v správnej výške, ale opravným uznesením boli zmenené na nesprávnu výšku. Preto boli tieto chyby odstránené *ex offi*o. Ďalej vysvetlil, že súdny poplatok za podanie návrhu na prejednanie dedičstva k novoobjavenému majetku v čase vydania uznesenia bol 1% z čistej hodnoty dedičstva, ktoré sa malo prejednať, najmenej 6,50 eur a najviac 165,50 eur. Keďže išlo o návrhové konanie, poplatková povinnosť vznikla podaním návrhu. Ak poplatok nie je zaplatený, súd konanie zastaví podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Pri vyrubovaní súdneho poplatku súd musí vyrubiť minimálny súdny poplatok 6,50 eur, aby sa konanie mohlo začať, keďže nevie, aká bude čistá hodnota dedičstva. Po ustálení čistej hodnoty dedičstva a po skončení konania poplatok dovyrúbi, aby výsledná suma bola 1 % z čistej hodnoty dedičstva, minimálne 6,50 eur. Aj keď ide o návrh podaný elektronicky, poplatok 6,50 eur je najnižší možný v zmysle zákona o súdnych poplatkoch.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že jej predmetom nie je len akási bagateľná suma, ale porušenie jej ústavných práv, svojvôľa štátnej moci a nesprávny výklad zákona, ktorý nedopadol iba na sťažovateľku, ale je aplikovaný konštantne, s dosahom na práva mnohých účastníkov súdnych konaní. Mestský súd vyrubovaním súdneho poplatku po uplynutí zákonnej lehoty porušil ústavné práva sťažovateľky. Pochybenia sa dopustil aj vyrubovaním súdneho poplatku na základe výkladu zákona v neprospech sťažovateľky, pričom postupoval diskriminačne, keď sťažovateľke uprel právo na zníženie poplatku pri elektronickom podaní tvrdiac, že zníženie sa nevzťahuje na tie prípady, keď nedôjde ku kolízii s dolnou hranicou súdneho poplatku.

6. Mestský súd v napadnutom uznesení nereagoval na zásadný argument sťažovateľky o tom, že o poplatkovej povinnosti bolo rozhodnuté dávno po lehote na vyrubenie poplatku, a tak porušil jej právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Sťažovateľka v sťažnosti a aj predtým v odvolaní namietala duplicitu vyrubenia poplatkov a neuplatnenie 50 % zníženia sadzby poplatku pri elektronickom podaní, na tieto námietky súd nereagoval a v odôvodnení napadnutého uznesenia len mechanicky prerozprával zákonnú úpravu.

7. Sťažovateľka podala návrh elektronicky teda poplatok sa znižuje o 50%, čo sa týka aj spodnej hranice poplatku, keďže opačnému výkladu nenasvedčuje vôbec nič a bolo by to v rozpore s účelom a zmyslom právnej normy. Minimálna výška poplatku pri elektronickom podaní návrhu sa tak v tomto prípade znižuje zo 6,50 eur na 3 eur (po zaokrúhlení). Úzus niektorých bratislavských súdov či skôr jednotlivých sudcov, že sa pri elektronickom podaní znižuje iba percentná sadzba, nie však minimálna výška poplatku, predstavuje právny názor ignorujúci nielen hodnotový a teleologický výklad zákona, ale aj výklad jazykový a logický. Pojem sadzba poplatku je v § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch jasne definovaný ako všeobecný pojem, ktorý zahŕňa „percentnú sadzbu“ alebo „pevnú sumu“. Pokiaľ teda odsek 3 používa pojem „sadzba“, určite tým nemyslí iba percentnú sadzbu, ale úplne všetky druhy stanovenia súdnych poplatkov. Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že v tomto prípade pochybila súdna komisárka v roku 1993, ktorá z neznámych dôvodov neprejedala *ex offo* celý rozsah dedičstva, takže je absurdné, že za pochybenie štátu musí sťažovateľka platiť poplatok a ešte by ho mala platiť aj duplicitne.

8. Napadnuté uznesenie je podľa jej názoru „zmäténé aj procesné“. Prvé uznesenie o poplatkovej povinnosti z 27. decembra 2021 sťažovateľka napadla odvolaním, o ktorom nebolo doteraz rozhodnuté a súdy ho ignorovali. Súd po podaní odvolania úplne zmätene vydával rôzne *ex offo* zmeňujúce uznesenia, ktorými sa snažil vyhnúť riadnej procesnej reakcii na odvolanie sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práv označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým uznesením, ktorým mestský súd zamietol sťažnosť sťažovateľky proti rozhodnutiu o poplatkovej povinnosti za dodatočné prejedanie dedičstva. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre absenciu náležitého odôvodnenia.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Aj vo svetle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Klačanová proti Slovenskej republike z 27. novembra 2018 (sťažnosť č. 8394/13) ústavný súd prejednávajúc ústavnú sťažnosť sťažovateľky komplexne s ohľadom na jej „argumenty“, konštatuje, že ak namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov, ide o zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. III. ÚS 565/2017, I. ÚS 584/2020).

12. S ohľadom na vymedzený predmet konania ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát zdôraznil, že právo na súdnu ochranu (právo na prístup k súdu) nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha podmienkam (v súlade s čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), akými sú napríklad procesná subjektivita, zákonné lehoty, náležitosti žaloby, *exceptio rei iudicatae* (prekážka právoplatne rozhodnutej veci), prekážka litispendencie, ako aj platenie súdnych poplatkov a iné podmienky súdneho konania. Ani ústava, ani dohovor negarantujú právo na bezplatné súdne konanie. Uloženie poplatkovej povinnosti v súkromnoprávných sporoch teda nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. rozsudok ESĽP vo veci Kreuz proti Poľsku z 19. 6. 2001, sťažnosť č. 28249/95, § 60; rozsudok ESĽP vo veci Airey proti Írsku z 9. 10. 1979, sťažnosť č. 6289/73, § 26, ako aj IV. ÚS 144/04).

13. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania v ďalšej inštancii mimo rámca všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval jeho judikatúru (I. ÚS 140/2017).

14. Rozhodovanie o súdnych poplatkoch (vrátane rozhodovania napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne) spravidla nie je predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, napr. aj samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa (II. ÚS 224/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 134/2015, II. ÚS 361/2015). Rozhodovanie v poplatkových veciach spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

15. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu na začatie konania [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch], pričom ak nebol súdny poplatok takto zaplatený, súd vyzve poplatníka, aby ho uhradil; následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch). V prejednávanej veci je z predložených dôkazov zrejmé, že súd sťažovateľku nevyzýval na zaplatenie súdneho poplatku a konanie ani nezastavil, ale jej vec riadne prejednal. Výsledkom je právoplatné uznesenie, ktorým bola schválená dohoda dedičov

o vypořádání dodatočného dedičstva, a teda účel konania sa naplnil. Predmetom „sporu“ zostala iba otázka súdneho poplatku (k pozri tomu aj nález ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 539/2025).

16. Niet sporu o tom, že v poradí prvé rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti sťažovateľke bolo vydané v rámci zákonnom stanovenej lehoty na vyrubenie súdneho poplatku (§ 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch). Následne sa výška súdneho poplatku korigovala v rámci opravného uznesenia, a napokon k jej korekcii došlo uznesením mestského súdu, k vydaniu ktorého pristúpil *ex offo*. Sťažovateľka rozporuje uloženie poplatkovej povinnosti na základe tohto *ex offo* rozhodnutia mestského súdu s tým, že k tomu pristúpil po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, teda oneskorene. Zároveň atakuje výšku vyrubeneho súdneho poplatku.

17. K tomu ústavný súd v nadväznosti na bod 11 odôvodnenia tohto uznesenia v prvom rade uvádza, že postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

18. Po dôkladnom oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia ústavný súd nezistil vo veci sťažovateľky pochybenie takej ústavnoprávnej intenzity, ktoré by vyžadovalo jeho zásah. Stabilne judikuje, že nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (IV. ÚS 320/2011). V tomto kontexte zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vrátane práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012, I. ÚS 522/2017, I. ÚS 3250/2022).

19. Je pravdou, že v súvislosti s vyrubení súdneho poplatku (či už vo výške 6,50 eur, alebo 3 eur) vznikol procesný chaos, za ktorý nenesie zodpovednosť sťažovateľka. Pravdou je i to, že odôvodnenie napadnutého uznesenia mohlo okrem zákonného rámca obsahovať aj stručnú reakciu na jej námietky. Napriek tomu ústavný súd nehodnotí napadnuté uznesenie ako ústavne neudržateľné. Na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vydaného vo forme uznesenia sa nekladú rovnako vysoké nároky ako v prípade rozhodnutia vydaného vo forme rozsudku. Uznesenie totiž predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania všeobecných súdov a v zmysle § 236 Civilného sporového poriadku v jeho prípade postačuje stručné odôvodnenie (I. ÚS 236/2019, I. ÚS 238/2019, I. ÚS 114/2022, III. ÚS 380/2024).

20. Podstatnejšie pre vec je však to, že v danom prípade súd nezastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, ale sťažovateľkin návrh riadne prejednal a vo veci právoplatne rozhodol. Súdny poplatok nie je naviazaný na osud danej veci, resp. na to, že by o návrhu sťažovateľky nebolo

z tohto dôvodu rozhodnuté. Inými slovami, jej právo na súdnu ochranu, resp. na prístup k súdu nie je „v hre“. Takto potom osamotená otázka výšky súdneho poplatku (v zanedbateľnej sume) bez presahu do ústavných práv sťažovateľky nemá ústavný rozmer.

21. V okolnostiach danej veci nie je úlohou ústavného súdu určiť aká výška súdneho poplatku je správna. Ústavný súd totiž nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva a jeho úlohou nie je nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojimi vlastnými úvahami, resp. svojím vlastným názorom. Jeho úlohou je presvedčiť sa, že závery všeobecných súdov nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľov. Ako už bolo uvedené, napriek „procesným zmätkom“ mestského súdu o taký prípad vo veci sťažovateľky nešlo.

22. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2025

Miroslav Duriš
predseda senátu